

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی بوشهر

«مدیریت پژوهشی»

عنوان طرح پژوهشی:

«بررسی فراوانی آسم و بیماری های آلرژیک در افراد با سن مدرسه (۶-۷ و ۱۳-۱۴ سال) بر اساس برنامه ISAAC در شهر بوشهر»

مجری طرح :

دکتر شکراله فرخی

همکاران طرح :

محمد کاظم غیبی، علی موحد، ریحانه دهداری، مصطفی گویا، سامان کشوری، حسین غلامپور، زهره منصوریان، یاسمن خسروی، سحر زندگی، راضیه اعتمادان، رحیم طهماسبی، علیرضا رئیسی، سعید کشمیری

سال ۱۳۹۳

پیشگفتار:

سیاسگزاری:

این مقاله با حمایت معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر و مرکز تحقیقات طب گرمسیری خلیج فارس

انجام گردید

فهرست مندرجات

Background

Methods

Results

Conclusion

خلاصه گزارش :

بیماری های آلرژیک مثل آسم و رینیت آلرژیک یکی از مسائل اساسی در زمینه بهداشت جهانی هستند. اطلاعات مربوط به این بیماری ها نشان می دهند که شیوع آنها در سراسر جهان در حال افزایش است. این مطالعه با هدف کمک به سیاست گذاران در زمینه پیشگیری از این بیماری ها طراحی شده بود.

شیوع آسم و بیماری های آلرژیک و ارتباط آن با ریسک فاکتور های متنوعی در بین کودکان سنین مدرسه بوشهر ارزیابی شد. پرسشنامه طرح آیساک فاز ۱ و ۳ توسط ۱۲۸۰ کودک ۱۳-۱۴ سال و ۱۱۵۰ والدین کودکان ۶-۷ سال تکمیل شد.

شیوع آگزما، رینیت آلرژیک و آسم در بین کودکان ۶-۷ سال به ترتیب ۱۲٫۱٪، ۱۱٫۸٪ و ۶٫۷٪ بود. در حالیکه شیوع این بیماری ها در کودکان ۱۳-۱۴ سال به ترتیب ۱۹٪، ۳۰٪ و ۷٫۶٪ بود. همزمانی معنی داری بین آسم و رینیت آلرژیک و آسم و آگزما وجود داشت ($p<0.05$). مصرف فست فود به عنوان یک ریسک فاکتور همراهی معنی داری با بیماری های آلرژیک داشت ($p<0.05$).

مقدمه :

شیوع بیماری های آلرژیک و آسم در دنیا و به خصوص کشورهای پیشرفته در دو دهه اخیر افزایش یافته است. نتایج مطالعات مختلف نشان می دهد که شیوع آسم و بیماری های آلرژیک در کشورهای مختلف از ۱٪ تا ۴۰٪ متفاوت است. عواملی که باعث این تغییرات در شیوع این بیماری ها شده اند علاوه بر عوامل ژنتیکی میتوان به عوامل محیطی مثل برخورد با دود سیگار، رژیم غذایی نام برد. برای اولین بار در دنیا موسسه بین المللی مطالعات آسم و بیماری های آلرژیک (آیساک) پرسشنامه استاندارد را جهت ارزیابی شیوع این بیماری ها به کار برد.

مروری بر مطالعات قبلی :

در مطالعات قبلی در ایران شیوع آسم از ۲,۷٪ تا ۳۵,۱٪ متفاوت بوده است. در حالیکه شیوع رینیت آلرژیک در کودکان سنین ۶-۷ سال و ۱۳-۱۴ سال به ترتیب ۱۱,۹٪ و ۲۱,۲٪ بوده است. به خاطر عدم وجود مطالعات کافی درباره اپیدمیولوژی بیماری های آلرژیک در جنوب غربی ایران، شیوع این بیماری ها به خوبی مشخص نیست. این مطالعه جهت بررسی شیوع آسم و بیماری های آلرژیک و همچنین ریسک فاکتور های آنها طراحی شده است.

مواد و روش ها :

این مطالعه به صورت مقطعی در سالهای ۲۰۱۱ و ۲۰۱۲ در شهر بوشهر انجام شد. جمعیت این شهر حدود ۲۵۰۰۰۰ نفر است و آب و هوای گرم و مرطوب دارد. این شهر از سال ۲۰۰۸ با مشکل آلودگی گرد و غباری هوا روبروست. این مطالعه در بین کودکان سنین مدرسه شهر بوشهر انجام گرفت. نسخه ویرایش شده فارسی پرسشنامه آیساک به همراه پرسشنامه ویدیویی مورد استفاده قرار گرفت و راهنمایی جهت چگونگی تکمیل پرسشنامه ارائه شد. ۱۰ نفر از دانشجویان پزشکی هنگام تکمیل پرسشنامه جهت راهنمایی کودکان حضور داشتند. تمامی کودکان سنین ۶-۷ سال و ۱۳-۱۴ سال در این پژوهش شرکت کردند که در مجموع ۱۲۸۰ نفر کودک ۶-۷ سال و ۱۱۱۵ نفر دانش آموز ۱۳-۱۴ سال را شامل میشد.

در نهایت اطلاعات به دست آمده از مطالعه توسط نرم افزار SPSS ورژن ۱۶ آنالیز و استخراج شد.